

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC HUẾ
KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

KỶ YẾU HỘI THẢO KHOA HỌC

TÁC PHẨM THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ CỦA HỒ CHÍ MINH -
GIÁ TRỊ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

HUẾ, THÁNG 3 - 2019

MỤC LỤC

BÁO CÁO ĐỀ DẪN HỘI THẢO KHOA HỌC “TÁC PHẨM *THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ* CỦA HỒ CHÍ MINH – GIÁ TRỊ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN” 1

PHẦN I

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VẤN ĐỀ GIAI CẤP

VÀ ĐẢNG LAO ĐỘNG VIỆT NAM

TRONG TÁC PHẨM “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*”

TÁC PHẨM *THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ* CỦA HỒ CHÍ MINH - NỘI DUNG CƠ BẢN, GIÁ TRỊ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN 12

Th.S. Nguyễn Thị Thanh Xuân

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ GIAI CẤP TRONG “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*” 23

GVC.ThS. Lê Bình Phương Luân

TÌM HIỂU VẤN ĐỀ GIAI CẤP VÀ LIÊN MINH GIAI CẤP TRONG TÁC PHẨM “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*” CỦA HỒ CHÍ MINH 29

GVC. ThS. Đào Thế Đông

QUAN ĐIỂM HỒ CHÍ MINH VỀ SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN TRONG TÁC PHẨM “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*” – GIÁ TRỊ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN 36

ThS. Đào Thị Vinh

QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG NHÂN, NÔNG DÂN VÀ ĐẢNG LAO ĐỘNG VIỆT NAM TRONG “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*” 41

GVC. ThS Hoàng Ngọc Vĩnh

ThS. Nguyễn Thị Thu Hà

QUÁN TRIỆT NGUYÊN TẮC “TỰ PHÊ BÌNH VÀ PHÊ BÌNH” TRONG TÁC PHẨM *THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ* CỦA HỒ CHÍ MINH 48

GVC.TS Trần Thị Hồng Minh

XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ TƯ TƯỞNG, CHÍNH TRỊ, TỔ CHỨC TRONG TÁC PHẨM “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*” 56

ThS. Hoàng Trần Như Ngọc, GVC.TS Nguyễn Thị Thanh Huyền

VẤN ĐỀ CHI BỘ ĐẢNG TRONG TÁC PHẨM “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*” CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH 62

ThS. Phạm Văn Hòa

Phần II

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ KINH TẾ

TRONG TÁC PHẨM “*THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ*”

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ PHÁT TRIỂN NỀN KINH TẾ NHIỀU THÀNH PHẦN TRONG THỜI KỶ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ SỰ VẬN DỤNG Ở VIỆT NAM 68

PGS. TS. Nguyễn Xuân Khoát

QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG NHÂN, NÔNG DÂN VÀ ĐẢNG LAO ĐỘNG VIỆT NAM TRONG “THƯỜNG THỨC CHÍNH TRỊ”

GVC. ThS Hoàng Ngọc Vinh *

ThS. Nguyễn Thị Thu Hà **

1. Bối cảnh ra đời và những nội dung cơ bản của “Thường thức chính trị”

1953-1954, là giai đoạn đấu tranh quyết liệt, quyết định thắng lợi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và can thiệp Mỹ của Việt Nam. Đây cũng là thời gian Đảng ta quyết định đẩy mạnh thực hiện nhiệm vụ dân chủ, kết hợp chặt chẽ chống đế quốc với giải phóng giai cấp nông dân khôi phục thống trị phong kiến. Năm 1953, để cung cấp tài liệu học tập cho cán bộ, đảng viên, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết 50 bài báo, với bút danh Đ.X., đăng trên báo Cứu quốc, từ số 2253 ngày 16/1/1953 đến số 2430 ngày 23/9/1953. Năm 1954, các bài viết này được Nhà xuất bản Sự thật (nay là Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật) xuất bản thành sách “*Thường thức chính trị*”. Trong “*Hồ Chí Minh toàn tập*”, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 8, tác phẩm này được in từ trang 245 đến 296. Với lời lẽ giản dị, mạch lạc, xác đáng, cuốn sách lý giải thấu đáo những vấn đề cơ bản về giai cấp và các chế độ xã hội từ phong kiến đến chủ nghĩa cộng sản, đặc biệt là các hình thức của chủ nghĩa tư bản; về đánh giá vai trò, vị trí của các giai cấp trong cách mạng Việt Nam; về chế độ nhà nước dân chủ cộng hòa và chuyên chính dân chủ nhân dân; về Đảng Lao động Việt Nam cầm quyền là Đảng của dân tộc và của nhân dân lao động Việt Nam; về nền kinh tế nhiều thành phần trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Quan niệm của Người về giai cấp rất đơn giản: “Những người chiếm tư liệu sản xuất không làm mà hưởng, là *giai cấp bóc lột*. Những người lao động mà không được hưởng là *giai cấp bị bóc lột*”⁸⁶. Người khẳng định, chúng ta phải ra sức kháng chiến thắng lợi hoàn toàn, để thực hiện dân chủ mới: “Mọi người đều được bình đẳng, tự do. Để làm cho đại đa số nhân dân, tức là công nhân và nông dân, được sung sướng hơn”⁸⁷. Người đồng thời khẳng định, công nhân và nông dân là nhân tố quyết định sự phát triển của Việt Nam: “Tất cả của cải vật chất trong xã hội, đều do công nhân và nông dân làm ra. Nhờ sức lao động của công nhân và nông dân, xã hội mới sống còn và phát triển”⁸⁸. Người cũng xác định động lực của cách mạng Việt Nam thời kỳ này là: “Những giai cấp ủng hộ và tham gia cách mạng tức là động lực cách mạng. Theo tính chất cách mạng của mỗi nước mà quyết định động lực cách mạng bao gồm những giai cấp nào. Tính chất cách mạng của ta là cách mạng dân chủ mới, cho nên động lực

* Nguyên giảng viên Khoa Lý luận chính trị, trường Đại học khoa học, đại học Huế

** Bộ môn Lịch sử Đảng và tư tưởng Hồ Chí Minh, Khoa Lý luận chính trị, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

⁸⁶ Hồ Chí Minh toàn tập, Nxb CTQG, Hà Nội, 2011, tập 8, trang 247

⁸⁷ Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, tập 8, trang 247

⁸⁸ Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, tập 8, trang 247